

א. נסמן ב- x את המהירות (קמ"ש) של רוכב האופנוע,
 ו ב- y את המהירות (קמ"ש) של רוכב האופניים.

$$\text{יש למצוא את היחס } \frac{x}{y}.$$

כיוון שהם יצאו באותו זמן ונסעו 3 שעות עד הפגישה,
 הרי שאורך כל הדרך שבין הישובים היא $3x + 3y$.

$$\text{רוכב האופנוע עובר } \frac{2}{3} \text{ מהדרך, כלומר } \frac{2}{3}(3x + 3y) = 2x + 2y, \text{ במהירות } x \text{ ובזמן } \frac{2x + 2y}{x} = 2 + \frac{2y}{x}.$$

$$\text{רוכב האופניים עובר } \frac{1}{4} \text{ מהדרך, כלומר } \frac{1}{4}(3x + 3y) = 0.75x + 0.75y, \text{ במהירות } y \text{ ובזמן } \frac{0.75x + 0.75y}{y} = \frac{0.75x}{y} + 0.75.$$

רוכב האופנוע עובר את המרחק האמור ב- 1.25 שעות פחות מזה של רוכב האופניים.
 המשוואה המתאימה:

$$2 + \frac{2y}{x} + 1.25 = \frac{0.75x}{y} + 0.75 \quad / \quad t = \frac{x}{y}$$

$$\frac{2}{t} + 2.5 = 0.75t \quad / \cdot t > 0$$

$$0.75t^2 - 2.5t - 2 = 0$$

$$t = 4 \quad t = \frac{2}{3}$$

$$\frac{x}{y} = 4$$

תשובה: מהירות רוכב האופנוע גדולה פי 4 מזו של מהירות רוכב האופניים.

ב. עד לפגישה נסע רוכב האופנוע 3 שעות ועבר מרחק הגדול פי 4 מזה של רוכב האופניים.
 לכן נשארה לו רק חמישית מהדרך,

אותה יעבור ברבע מהזמן שכבר רכב (כי כבר עבר ארבע חמישיות מהדרך),

$$\text{כלומר ב- } 0.75 \text{ שעות } = \frac{1}{4} \cdot 3.$$

הזמן שעובר את כל הדרך הוא 3.75 שעות $3 + 0.75$.

תשובה: רוכב האופנוע עובר ב- 3.75 שעות את כל הדרך שבין שני הישובים.

בגרות עו ינואר 16 מועד חורף שאלון 35806/35581

א. נתון כי בסדרה הנדסית: $a_4 - a_3 = 4(a_2 - a_1)$ ו- $a_6 = a_1 + 31$.

$$a_4 - a_3 = 4(a_2 - a_1)$$

$$a_1 q^3 - a_1 q^2 = 4(a_1 q - a_1) \quad / : a_1 \neq 0$$

$$q^2(q-1) = 4(q-1) \quad / : q-1 \neq 0$$

$$q^2 = 4$$

$$\boxed{q = 2}$$

מנת הסדרה היא 2, כי הסדרה עולה.

$$a_6 = a_1 + 31$$

$$a_1 q^5 = a_1 + 31$$

$$a_1 \cdot 2^5 = a_1 + 31$$

$$\boxed{a_1 = 1}$$

תשובה: מנת הסדרה היא 2, האיבר הראשון הוא 1.

ב. (1) על מנת להוכיח שסדרה a_n הנדסית, יש להראות כי המנה $\frac{a_{n+1}}{a_n}$ קבועה לכל n טבעי.

$$I. \quad b_n = a_n \cdot a_{n+1} \quad \text{נתונה סדרה חדשה:}$$

נשים לב שמספר האיברים בה קטן באחד ממספר האיברים בסדרה הנתונה, כי כל איבר בה דורש את האיבר העוקב בסדרה הנתונה (a_{n+1}).

$$\frac{b_{n+1}}{b_n} = \frac{a_{n+1} \cdot a_{n+2}}{a_n \cdot a_{n+1}}$$

$$\frac{b_{n+1}}{b_n} = q_a \cdot q_a = q_a^2$$

$$\frac{b_{n+1}}{b_n} = 2^2 = 4$$

$$b_1 = a_1 \cdot a_2 = 1 \cdot 2 = 2$$

כיוון שהאיבר הראשון חיובי והמנה גדולה מ-1, הרי שזו סדרה הנדסית עולה. ולכן סדרה I הנדסית עולה ומנתה 4.

$$II. \quad c_n = \frac{a_{n+1}}{a_n} + \frac{a_{n+2}}{a_{n+1}} \quad \text{נתונה סדרה חדשה:}$$

נשים לב שמספר האיברים בה קטן באחד ממספר האיברים בסדרה I, כי כל איבר בה דורש את האיבר שלאחר שני איברים בסדרה המקורית (a_{n+2}).

$$c_n = \frac{a_{n+1}}{a_n} + \frac{a_{n+2}}{a_{n+1}}$$

$$c_n = q_a + q_a = 2q_a = 2 \cdot 2 = 4$$

כלומר, סדרה זו קבועה וכל האיברים בה שווים ל-4.

תשובה: סדרה I הנדסית עולה (ומנתה 4). סדרה II אינה סדרה הנדסית עולה (אלא קבועה).

(2) נתון כי סכום כל האיברים בסדרה I הוא 2730.

$$S_n^I = 2730$$

$$\frac{2 \cdot (4^n - 1)}{4 - 1} = 2730$$

$$4^n = 4096$$

$$\boxed{n = 6}$$

תשובה: מספר האיברים בסדרה I הוא 6.

(3) כאמור, מספר האיברים בסדרה II קטן באחד ממספר האיברים בסדרה I.

כלומר בסדרה II חמישה איברים, שכל אחד מהם הוא 4 ולכן סכומה 20.

תשובה: סכום כל האיברים בסדרה II הוא 20.

א. נסמן ב- $p50$ את ההסתברות שדן יזכה ב- 50 שקל במשחק בודד.

דן משחק חמישה משחקים במכונת המזל.

זו התפלגות בינומית, כאשר נתון כי $n = 5$, $p = p50$.

נתון כי ההסתברות שיזכה ב- 50 שקל בדיוק פעמיים, שווה להסתברות שיזכה 50 שקל בדיוק פעם אחת. נחשב באמצעות נוסחת ברנולי:

$$P_5(2) = P_5(1)$$

$$\binom{5}{2} \cdot p50^2 \cdot (1-p50)^{5-2} = \binom{5}{1} \cdot p50^1 \cdot (1-p50)^{5-1}$$

$$\frac{5!}{2!(5-2)!} \cdot p50^2 \cdot (1-p50)^3 = \frac{5!}{1!(5-4)!} \cdot p50 \cdot (1-p50)^4 \quad / : p50 \cdot (1-p50)^3 \neq 0$$

$$10 \cdot p50 = 5 \cdot (1-p50)$$

$$2p50 = 1-p50$$

$$\boxed{p50 = \frac{1}{3}}$$

תשובה: ההסתברות שדן יזכה ב- 50 שקל במשחק בודד היא $\frac{1}{3}$.

ב. ההסתברות שדן לא יזכה באף משחק היא $\frac{1}{32}$,

כלומר $p(0)^5 = \frac{1}{32}$, וההסתברות שלא יזכה כלל במשחק בודד היא $\frac{1}{2}$.

לכן, ההסתברות שדן יזכה ב 100 שקל במשחק בודד היא כלומר $p(100) = 1 - \frac{1}{3} - \frac{1}{2} = \frac{1}{6}$.

תשובה: ההסתברות שדן יזכה ב 100 שקל במשחק בודד היא $\frac{1}{6}$.

ב. ידוע שלאחר שדן שיחק שני משחקים הוא זכה ב- 100 שקל בדיוק.

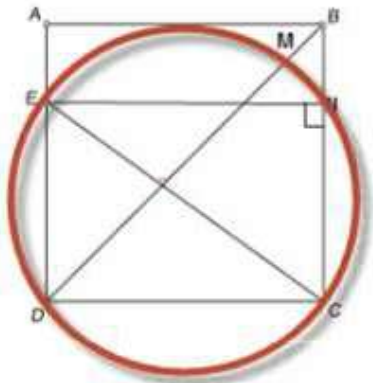
יש למצוא את ההסתברות שהוא לא זכה ב- 50 שקל באף אחד מהמשחקים,

כלומר, או שזכה ב- 100 שקל במשחק הראשון ובשני לא זכה כלל, או להפך.

$$p(\text{didn't win } 50 / \text{won } 100) = \frac{P(\text{didn't win } 50 \cap \text{won } 100)}{P(\text{won } 100)} = \frac{\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{6}}{\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3}} = \frac{\frac{1}{6}}{\frac{5}{18}} = \frac{3}{5}$$

תשובה: ההסתברות היא $\frac{3}{5}$.

בגרות עו יטאר 16 מועד חורף שאלון 35806/35581

נתונים

1. ABCD ריבוע
2. E, C, D, N, M נקודות על המעגל
- צ"ל: א. $CD = EN$
- ב. DM קצר, ארוך או שווה ל- CE
- ג. $BM \cdot BD = AE \cdot AD$

נימוק	טענה	הסבר	
נתון	ריבוע ABCD	3	1
זוויות הריבוע ישרות	$\angle EDC = \angle DCN = 90^\circ$	4	3
נתון	E, C, D, N, M נקודות על המעגל	5	2
זוויות נגדיות במרובע חסום במעגל DCNE משלימות ל- 180°	$\angle ENC = 90^\circ$	6	5
מרובע עם שלוש זוויות ישרות	מלבן DCNE	7	6, 4
צלעות נגדיות שוות במלבן	$CD = EN$	8	7
מ.ש.ל. א			
נשען על זווית היקפית ישרה	CE קוטר במעגל	9	4
החלק קטן מהשלם	$\angle DCM < 90^\circ$	10	4
אינו נשען על זווית היקפית ישרה	DM אינו קוטר במעגל	11	10
הקוטר הוא המיתר הגדול ביותר	$DM < CE$	12	11, 9
מ.ש.ל. ב			
אם מנקודה יוצאים שני חותכים למעגל, אז מכפלות החותכים בחלקם החיצוני שוות	$BM \cdot BD = BN \cdot BC$	13	2
צלעות נגדיות שוות בריבוע	$BC = AD$	14	3
כלל החיסור	$BN = AE$	15	14, 8
הצבה	$BM \cdot BD = AE \cdot AD$	16	15, 14, 13
מ.ש.ל. ג			

ג. נתון: 2 ס"מ $R - r = 2$

לפי סעיף ב: $R = 2.79r$

לכן:

$$R - r = 2$$

$$2.79r - r = 2$$

$$\boxed{r = 1.117 \text{ cm}}$$

ΔATC

$$\tan 40^\circ = \frac{AT}{TC}$$

$$2.747r \tan 40^\circ = AT$$

$$2.747 \cdot 1.117 \cdot \tan 40^\circ = AT$$

$$\boxed{AT = 2.575 \text{ cm}}$$

$$AE = AT - ET$$

$$AE = AT - r$$

$$AE = 2.575 - 1.117$$

$$\boxed{AE = 1.458 \text{ cm}}$$

תשובה: 1.458 ס"מ $AE =$

בגרות ע"י ימאר 16 מועד חורף שאלון 35806/35581

א. נתונה הפונקציה $f(x) = a \sin^2 x + b \cos 4x$, בתחום $0 \leq x \leq \frac{2\pi}{3}$, פרמטרים, $b < 0$.

לפונקציה נקודת קיצון פנימית בנקודה שבה $x = \frac{\pi}{3}$, ולכן $f'(\frac{\pi}{3}) = 0$.

$$f(x) = a \sin^2 x + b \cos 4x$$

$$f'(x) = 2a \sin x \cos x - 4b \sin 4x$$

$$0 = 2a \sin \frac{\pi}{3} \cos \frac{\pi}{3} - 4b \sin \frac{4\pi}{3}$$

$$0 = 2a \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{1}{2} - 4b \cdot \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) \quad /: \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$0 = a + 4b$$

$$\sin 2x + \sin 4x = 0$$

$$\sin 2x = -\sin 4x$$

$$\sin 2x = \sin(-4x)$$

$$\boxed{a = -4b}$$

נציב $a = -4b$ ובהתאם: $f(x) = -4b \sin^2 x + b \cos 4x$

נקודות קצה: $(0, b)$, $(\frac{2\pi}{3}, -3.5b)$ (נשים לב שהראשונה מתחת לציר ה- $(0, b)$ והשנייה מעליו - כי $b < 0$).

נמצא את שיעורי נקודות הקיצון הפנימיות.

$$f(x) = b \cdot (-4 \sin^2 x + \cos 4x)$$

$$f'(x) = b \cdot (-8 \sin x \cos x - 4 \sin 4x)$$

$$\boxed{f'(x) = -4b \cdot (\sin 2x + \sin 4x)}$$

$$\sin 2x + \sin 4x = 0$$

$$\sin 2x = -\sin 4x$$

$$\sin 2x = \sin(-4x)$$

$$2x = -4x + 2\pi k \quad 2x = \pi + 4x + 2\pi k$$

$$x = \frac{\pi}{3} k$$

$$x = -\frac{\pi}{2}$$

$$k = 0$$

$$k = 1$$

$$\boxed{\left(\frac{\pi}{3}, -3.5b\right)}$$

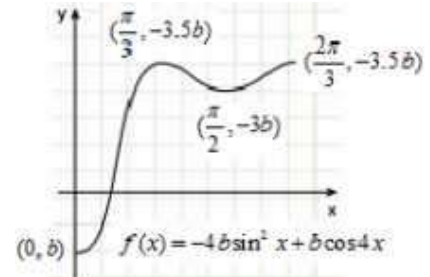
$$\boxed{\left(\frac{\pi}{2}, -3b\right)}$$

נבנה טבלת עלייה ירידה, תוך שימוש בערכי הפונקציה (נזכור $b < 0$).

0		$\frac{\pi}{3}$		$\frac{\pi}{2}$		$\frac{2\pi}{3}$	x
b		-3.5b		-3b		-3.5b	f(x)
Min	↗	Max	↘	Min	↗	Max	מסקנה

תשובה: $(0, b)$ מינימום, $(\frac{2\pi}{3}, -3.5b)$ מקסימום, $(\frac{\pi}{2}, -3b)$ מינימום, $(\frac{\pi}{3}, -3.5b)$ מקסימום.

ב. הסקיצה המתאימה של $f(x) = -4b \sin^2 x + b \cos 4x$

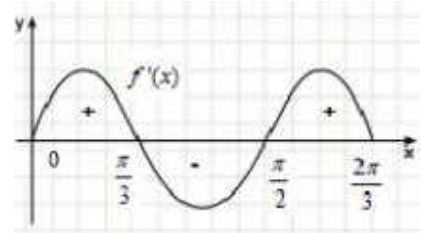

ג. על פי תחומי העלייה והירידה של $f(x)$, ניתן לקבוע את תחומי החיוביות/ השליליות של $f'(x)$.

הם חיוביים עבור $0 < x < \frac{\pi}{3}$ או $\frac{\pi}{2} < x < \frac{2\pi}{3}$, ושליליים עבור: $\frac{\pi}{3} < x < \frac{\pi}{2}$.

נחשב את ערכי $f'(x)$ בקצוות, ונקבל $(0, 0)$, $(\frac{2\pi}{3}, 0)$ כנקודות קצה.

הסקיצה המתאימה:

ד. (1) נחשב את האינטגרל המסוים.

$$\int_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{2\pi}{3}} f''(x) dx = f'(x) \Big|_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{2\pi}{3}} = f'\left(\frac{2\pi}{3}\right) - f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0 - 0 = 0$$

$$\text{תשובה: } \int_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{2\pi}{3}} f''(x) dx = 0$$

(2) בנקודה שבה $x = k$, בתחום $\frac{\pi}{2} < x < \frac{2\pi}{3}$, הפונקציה עוברת מקעירות כלפי מעלה לקעירות כלפי מטה,

כפי שניתן לראות בגרף של הפונקציה בסעיף א.

בתחום $\frac{\pi}{2} \leq x \leq k$ פונקציית הנגזרת השנייה חיובית (למעט בקצוות),

והשטח שמעל ציר ה- x שווה בערכו ל- S , על פי הנתון.

בתחום $k \leq x \leq \frac{2\pi}{3}$ פונקציית הנגזרת השנייה שלילית (למעט בקצוות),

והשטח שמתחת ל- ציר ה- x גם שווה בערכו ל- S ,

כי סכום שני השטחים הוא אפס, על פי האינטגרל המסוים שחישבנו בתת סעיף ד(1),

כאשר שטח שמעל לציר הוא "חיובי" ושטח שמעל לציר הוא "שלילי".

תשובה: גודל השטח הוא S .

א. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{1}{\sqrt{3-x}}$ והפונקציה $g(x) = \frac{2x-3}{\sqrt{x(3-x)}}$.

(1) נמצא את תחום ההגדרה של $f(x)$, כאשר הביטוי בתוך מכנה השורש חיובי, ולכן $x < 3$.

עבור $g(x)$ הביטוי שבתוך השורש שבמכנה הוא של פרבולה הפוכה, אשר חיובית כאשר $0 < x < 3$.

תשובה: תחום ההגדרה: $f(x) - x < 3$, $g(x) - 0 < x < 3$.

(2) נמצא אסימפטוטות המאונכות לצירים של הפונקציות.

$x = 3$ מאפס את המכנה של $f(x)$ ולא את המונה ולכן הישר $x = 3$ אסימפטוטה אנכית לציר x .

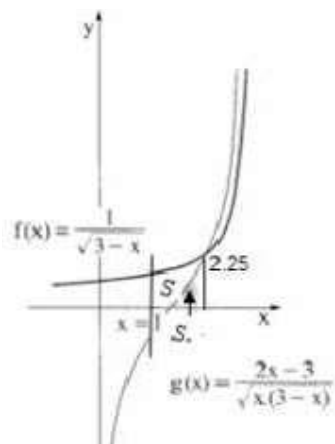
אסימפטוטה אנכית לציר ה- y לשמאל. $f(-1000) = \frac{1}{\sqrt{3-(-1000)}} = 0.03 \rightarrow 0$ ו- $y = 0$ אסימפטוטה אנכית לציר ה- y לשמאל.

$x = 3, x = 0$ מאפסים את המכנה של $g(x)$ ולא את המונה ולכן הישרים $x = 3, x = 0$ אסימפטוטות.

$g(x)$ מוגדרת בתחום $0 < x < 3$ ולכן אין לה אסימפטוטות אופקיות.

תשובה: אסימפטוטות המאונכות לצירים: $f(x) - y = 0 (x \rightarrow -\infty)$, $x = 3$, $g(x) - x = 3, x = 0$.

ב. נחשב את שיעור ה- x של נקודת החיתוך בין הגרפים של שתי הפונקציות.

$$\frac{2x-3}{\sqrt{x(3-x)}} = \frac{1}{\sqrt{3-x}}$$

$$\frac{2x-3}{\sqrt{x}\sqrt{3-x}} = \frac{1}{\sqrt{3-x}}$$

$$2x-3 = \sqrt{x} \quad / \sqrt{x} = t$$

$$2t^2 - t - 3 = 0$$

$$t = 1.5 \rightarrow \sqrt{x} = 1.5 \rightarrow \boxed{x = 2.25}$$

$$t = -1 \rightarrow \sqrt{x} = -1 \rightarrow \text{not o.k.}$$

הגרף של $g(x) = \frac{2x-3}{\sqrt{x(3-x)}}$ חותך את ציר ה- x בנקודה שבה $x = 1.5$.

נחשב את S_* ואת S , כאשר את S_* נחשב על ידי זיהוי הנגזרת הפנימית.

$$\int_{1.5}^{2.25} \frac{2x-3}{\sqrt{x(3-x)}} dx = \int_{1.5}^{2.25} -\frac{1}{\sqrt{3x-x^2}} \cdot (3-2x) dx = -2\sqrt{3x-x^2} \Big|_{1.5}^{2.25}$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 2.25 \quad \frac{-3\sqrt{3}}{2} \\ x = 1.5 \quad -3 \end{array} \right\} S_* = 0.4019$$

$$\int_1^{2.25} \frac{1}{\sqrt{3-x}} dx = -2\sqrt{3-x} \Big|_1^{2.25}$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 2.25 \quad -\sqrt{3} \\ x = 1 \quad -2\sqrt{2} \end{array} \right\} S_* + S = 1.096$$

וגודל השטח המבוקש: $S = 1.096 - 0.4019 = 0.694$.

תשובה: גודל השטח הוא 0.694 יח"ר.

ג. שתי הפונקציות, $h(x) = \frac{1}{\sqrt{3-x}} + 2$ ו- $t(x) = \frac{2x-3}{\sqrt{x(3-x)}} + 2$,

הן הזזה אנכית, כלפי מעלה, ב- 2 יחידות של הפונקציות ו- $f(x) = \frac{1}{\sqrt{3-x}}$ ו- $g(x) = \frac{2x-3}{\sqrt{x(3-x)}}$.

השטחים המבוקשים, S_1 ו- S_2 שווים זה לזה, כי גודלו של שטח אינו משתנה כאשר מזיזים אותו.

תשובה: $S_1 = S_2$.

א. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x-1}{x+1}$.

$x = -1$ מאפס את המכנה ולכן הפונקציה מוגדרת עבור $x \neq -1$.

$x = -1$ מאפס את המכנה ולא את המונה, ולכן הישר $x = -1$ הוא אסימפטוטה אנכית לגרף הפונקציה.

מעלות המונה והמכנה שוות זו לזו (1) ולכן האסימפטוטה האופקית היא מנת המקדמים $y = \frac{1}{1} = 1$.

תשובה: תחום ההגדרה הוא $x \neq -1$, והאסימפטוטות של הפונקציה המקבילות לצירים הן: $x = -1$, $y = 1$.

ב. הפונקציה שיש להביא לאינז'ואס היא אורק הקטע CD.

נקודה C נמצאת על גרף הפונקציה $f(x) = \frac{x-1}{x+1}$, ובהתאם שיעוריה $(t, \frac{t-1}{t+1})$.

נקודה D נמצאת על הישר $y = 2x$.

נביע באמצעות t את שיעורי הנקודה D.

מכיוון ו-CD מקביל לציר ה- x , הרי ש- $y_D = y_C = \frac{t-1}{t+1}$.

נמצא את שיעור ה- x של הנקודה D, על ידי הצבה במשוואת הישר $y = 2x$.

$$2x_D = \frac{t-1}{t+1} \rightarrow x_D = \frac{t-1}{2(t+1)}$$

לא ידוע האם $x_C > x_D$, או $x_C < x_D$ ולכן:

$$CD = \left| t - \frac{t-1}{2(t+1)} \right|$$

$$CD = \left| \frac{2t(t+1) - (t-1)}{2(t+1)} \right|$$

$$CD = \left| \frac{2t^2 + 2t - t + 1}{2(t+1)} \right|$$

$$CD = \left| \frac{2t^2 + t + 1}{2(t+1)} \right|$$

אם $x_C > x_D$, וזאת מימין לאסימפטוטה האנכית, $x = -1$, אז עבור $t > -1$: $CD = \frac{2t^2 + t + 1}{2(t+1)}$.

אם $x_C < x_D$, וזאת משמאל לאסימפטוטה האנכית, $x = -1$, אז עבור $t < -1$: $CD = -\frac{2t^2 + t + 1}{2(t+1)}$.

(1) נמצא את נקודת הקיצון עבור $t > -1$.

$$CD = \frac{2t^2 + t + 1}{2(t+1)}$$

$$(CD)' = \frac{(4t+1)(t+1) - (2t^2 + t + 1)}{2(t+1)^2}$$

$$(CD)' = \frac{4t^2 + 4t + t + 1 - 2t^2 - t - 1}{2(t+1)^2}$$

$$(CD)' = \frac{2t^2 + 4t}{2(t+1)^2}$$

$$2t^2 + 4t = 0 \rightarrow t = 0, -2$$

מונה הנגזרת הוא טרינום ריבועי של פרבולה ישרה.

עבור $t = 0$ הביטוי עובר משליליות לחיוביות וזו נקודת מינימום.

תשובה: עבור $t > -1$, אורך הקטע CD מינימלי כאשר $t = 0$.

(2) נמצא את נקודת הקיצון עבור $t < -1$.

במקרה זה, $CD = -\frac{2t^2 + t + 1}{2(t+1)}$ שהיא פונקציה נגדית של $CD = \frac{2t^2 + t + 1}{2(t+1)}$.

לכן,

$$(CD)' = \frac{-(2t^2 + 4t)}{2(t+1)^2}$$

$$2t^2 + 4t = 0 \rightarrow t = 0, -2$$

מונה הנגזרת הוא טרינום ריבועי של פרבולה הפוכה.

עבור $t = -2$ הביטוי עובר משליליות לחיוביות וזו נקודת מינימום.

תשובה: תשובה: עבור $t < -1$, אורך הקטע CD מינימלי כאשר $t = -2$.

ג. עבור $t > -1$ האורך המינימלי של הקטע CD הוא: $CD(0) = \frac{2 \cdot 0^2 + 0 + 1}{2 \cdot (0+1)} = \frac{1}{2}$

עבור $t < -1$ האורך המינימלי של הקטע CD הוא: $CD(-2) = -\frac{2 \cdot (-2)^2 + (-2) + 1}{2 \cdot (-2+1)} = 3 \frac{1}{2}$

תשובה: האורך המינימלי של הקטע CD הוא $\frac{1}{2}$.